

til, hvad der var at bestille ved Embederne, og dels til den Bekostning, som var forbunden med at erhverve sig de Kundskaber, som en Embedsmand maatte have for at være brugelig til sin Embedsgjerning, vilde komme til at mangle dygtige Embedsmænd. Der er faldet Udtalelser om, at Lønningerne vare altfor lave, og, naar den høitærede Conseilspræsident nu har stillet Forslag om at give Tillæg til Sager indtil 4,000 Rd., saa er det jo derved af ham anerkjendt, at disse Lønninger ere for lave, og at vi maa frygte for at komme til at mangle dygtige Embedsmænd, naar de ikke blive høiere. Jeg tror nu imidlertid ikke, at det vil ske. Jeg vil fuldt saavel som de ærede Medlemmer, der have udtalt sig desangaaende, at vi skulle have en vel lønnet Embedsstand, en Embedsstand, der ikke er udsat for Næringsforg, men kan hævde sin Stilling i Staten saaledes som den bør — dette er ganske vist mit Ønske. Men jeg kan ikke se rettere, end at vi ogsaa paa mange andre Punkter, i mange andre Retninger her i vort Land trænge fuldt saa vel til dygtige Kræfter som i Embedsstanden. Der er virkelig mange Forretninger og Industrigrene her i vort Land, som maasse fuldt saa vel kunne gjøre Fordring paa dygtige Talenter, og, naar der overhovedet vises hen til, at der ved visse Forretninger stilles større Lønning og Gage i Udsigt, saa kan det vel være — jeg skal ikke benegte det — det kan være Tilfældet navnlig ved Aktieselskaber, at disse kunne byde større Lønninger; men jeg tror dog, at det kun er Undtagelser fra Reglen. Jeg kan saaledes ikke indse, at, naar der af det andet Thing er opført paa Finantslovens Tillæg, som, efter hvad der er foreslaaet, skulle gaa op til et Maximum, der bestemmes af 1,600 Rd. eller 3,200 Kr., der da fra det andet Things Side er opført Noget, som ikke maa anses for at være passende, naar det skal betragtes som Dyrtidsstillæg til vore Embedsmænd, idet jeg fuldt vel erkjender, at de lavest Lønnede trænge dertil. Der er faldet en Udtalelse fra den ærede 3die Landssthingsmand for 1ste Kredts (Bloug) ved Finantslovens 1ste Behandling, hvori der kunde ligge en Tanke, som jeg forøvrigt ikke tror, der ligger deri; men da det ærede Medlem nu er tilstede, vil det være mig kjærst at høre det ærede Medlems Mening om, hvorvidt jeg ogsaa har opfattet denne Tanke rigtig. Der staar saaledes Spalte 1254 i Rigsdagsstribenden — med den høitærede Formands Tillæbelse vil jeg oplæse et Par Linier — Følgende: „Man kan gjerne sige, at de lavest Lønnede forsaavidt trænge mest, som Dyrtiden har ramt saagodtsom alle Livets Fornødenheder, de mest uundværlige med de mere undværlige; men det er fuldkommen afgjort, at mangfoldige Embedsmænd, der i Lønning staa over 1600 Rd. eller imellem 1600 og 3 a 4000 Rd., kan jeg sige, omtrent ere ligesaa uehelig stillede som mangfoldige af dem, der ere lavere lønne-

for di de have Udgifter, som de isølge deres Stilling paa ingen Maade kunne unddrage sig, de kunne ikke tage deres Børn ud af Skolen, de kunne ikke lade deres Husfruer skure Krapper, Slagt kunne de ikke gjøre efter deres hele sociale Stilling; mange af dem trænge lige saa meget som de, der ere lønne med 1600 Rd.s Indtægt, ja endog helt ned til dem med 800 Rd.s Indtægt.“ Nu kunde der ganske vist i disse Ord ligge, at det skulde være generende at arbejde, at foretage sig Noget; jeg tror nu ikke, det ligger deri, men den Tanke kunde synes at ligge i disse Ord. Skulde det være Tilfældet — hvad jeg ikke tror — saa er det jo godt, at det kan opløses. Der staar nu i Slutningen af det nævnte Punktum: „Mange af dem“ — det er de høiere lønne Embedsmænd — „trænge lige saa meget som de, der ere lønne med 1600 Rd.s Indtægt, ja endog helt ned til dem med 800 Rd.s Indtægt.“ Dette kan jeg ikke indse. Jeg kan ikke begribe, at de Embedsmænd, som have en Lønning af 5 a 6 a 700 Rd. ikke skulde være mere uehelig stillede under de nuværende Forhold end de Embedsmænd, der ere lønne med 1600 Rd. Det er ikke derfor mit Ønske, at disse Embedsmænds Husfruer skulle deltage i det af det ærede Medlem nævnte Arbejde; men jeg tror heller ikke, at det, naar en Embedsmand har en saadan Løn, kan være nødvendigt, at hans Husfru deltager i den Slags Arbejde, eller at han har nødig at tage sine Børn ud af Skolen. Hvis det er Tilfældet, saa skulde jeg være villig til at gaa høiere op med Tillæget, men det kunde dog være muligt, at mange af disse mindre lønne Embedsmænds Koner kunne være nødte til at tage Del i det nævnte Arbejde. Særligt vil jeg ikke anfse det for i fjerneste Maade generende, om tilfældige Omstændigheders Indtræden skulde gjøre det nødvendigt, tvertimod jeg har den største Agtelse ligeoverfor den, der vil indlade sig paa den Slags Arbejde, naar det er nødvendigt. Jeg har, som sagt heller ikke den Tro, at den af mig nævnte Tanke ligger i Udtalelsen, og det vilde være meget beklageligt, hvis den laa deri; jeg vilde ialtfald nødig have, at en saadan Tanke skulde udgaa herfra; thi det vide vi jo nok, at Alt, hvad der kommer ovenfra, smitter længere nede; men det vilde være meget beklageligt i dette Tilfælde. Naar der kommer et saadant Misforhold tilstede mellem Embedslønningerne og den Maade, som Embedsmændene have, om jeg saa maa sige, at leve paa, da ser jeg rigtignok efter det Kjendskab, jeg har til Embedsmændenes Maade at leve paa — i Pensionsvæsenet en meget væsentlig Skyld. Jeg tror, at denne Indretning er meget uehelig for vor Embedsstand. Jeg kunde meget bedre være med til at give større Lønninger og saa faae dette Pensionsvæsen helt affastet. Jeg synes, at det er meget beklageligt, at Staten paa en vis Maade gjør sig til Forsørger, om jeg saa maa sige, for Em-